

DEFINISANJE PRIROTETA I CILJEVA NA TEMELJU SAMOPROCJENE

ŠTA JE PLANIRANJE?

Planiranje je proces koji nam omogućava da od postojećih opcija i sa postojećim raspoloživim sredstvima, za određeno vrijeme, izaberemo one mjere i korake koji će nas na najbolji način dovesti do ostvarenja cilja.

Planiranje nije samo po sebi svrha već **sredstvo**.

Osnovni alat za planiranje u školi je **školski razvojni plan**.

PLANIRANJE

- **Dugoročno** - šta je dugoročno planiranje?
- **Kratkoročno** - šta je kratkoročno planiranje?

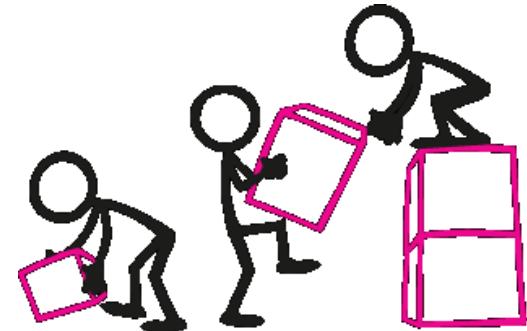
VJEŽBA

5 razloga zašto škole trebaju ŠRP	5 prepreka/poteškoća u kreiranju/izradi ŠRP
<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5.	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5.

ZAŠTO NAM TREBA ŠKOLSKI RAZVOJNI PLAN (ŠRP)

- Plan razvoja škole se pravi na osnovu procjene potreba i prioriteta dobijenih participativnim istraživanjem
- Plan omogućava da se:
  - provede strukturirana analiza rada škole,
  - pokrene proces samovrednovanja škole i kontinuirano utvrđivanje prioriteta razvoja,
  - prikupe iskustava i mišljenja svih relevantnih aktera u obrazovanju o potrebama škole i načinima za unapređenje kvaliteta obrazovanja.

ZAŠTO NAM TREBA ŠKOLSKI RAZVOJNI PLAN (ŠRP)

- ŠRP služi kao vodič za ostvarivanje **željenih ciljeva**, kao **sredstvo** za planiranje razvoja te kao **mjera dinamike** razvoja škole u određenom, zadatom periodu.
- ŠRP se definira se nakon detaljne **samoanalize** i određivanja razvojnih prioriteta, a uključuje prikupljana mišljenja djece, roditelja/staratelja, uposlenika škole kao i predstavnika lokalne zajednice u kojoj se škola nalazi.

ZAŠTO NAM TREBA ŠKOLSKI RAZVOJNI PLAN (ŠRP)

- Plan treba da pruži jasan i lako razumljiv **sažetak ciljeva i aktivnosti** koje treba poduzimati radi unaprjeđenja školske kulture, politike i prakse, kako bi sva djeca bila uključena u proces obrazovanja i kako bi kontinuirano razvijali kvalitet obrazovanja.
- U svom kontekstu može sadržavati **dugoročnu** (višegodišnju) i **kratkoročnu** (jednogodišnju) strategiju razvoja škole

ZAŠTO NAM TREBA ŠKOLSKI RAZVOJNI PLAN (ŠRP)

- **Definirani ciljevi** su vezani uz **prioritetna razvojna područja škole**.
- Trebaju biti jasno iskazani i lako razumljivi, specifični, ostvarivi i mjerljivi.
- Definiraju se nakon **detaljne rasprave** uz **uvažavanje mišljenja** svih uposlenika te predstavnika učenika, roditelja/staratelja i lokalne zajednice.
- Moraju imati važnu ulogu u životu i radu škole

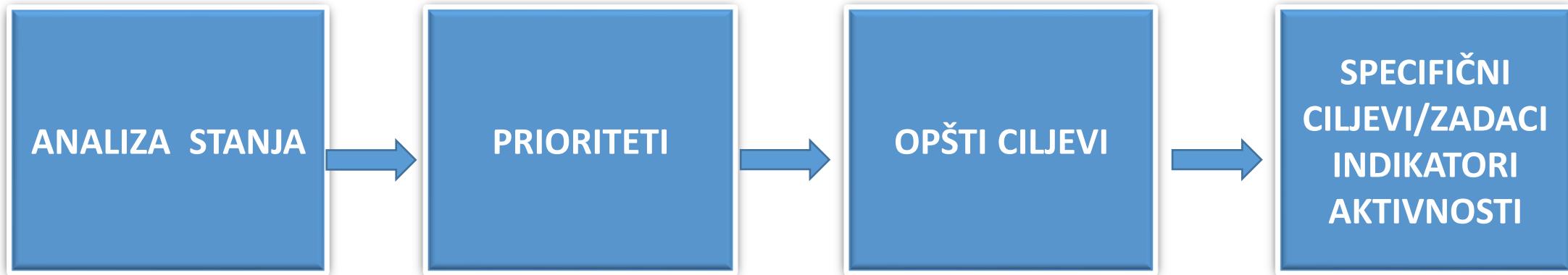

ZAŠTO NAM TREBA ŠKOLSKI RAZVOJNI PLAN (ŠRP)

- U procesu samoprocjene/samovrednovanja stanja u školi kao polazišta za izbor razvojnih prioriteta je **unaprijeđenje klime i kulture.**

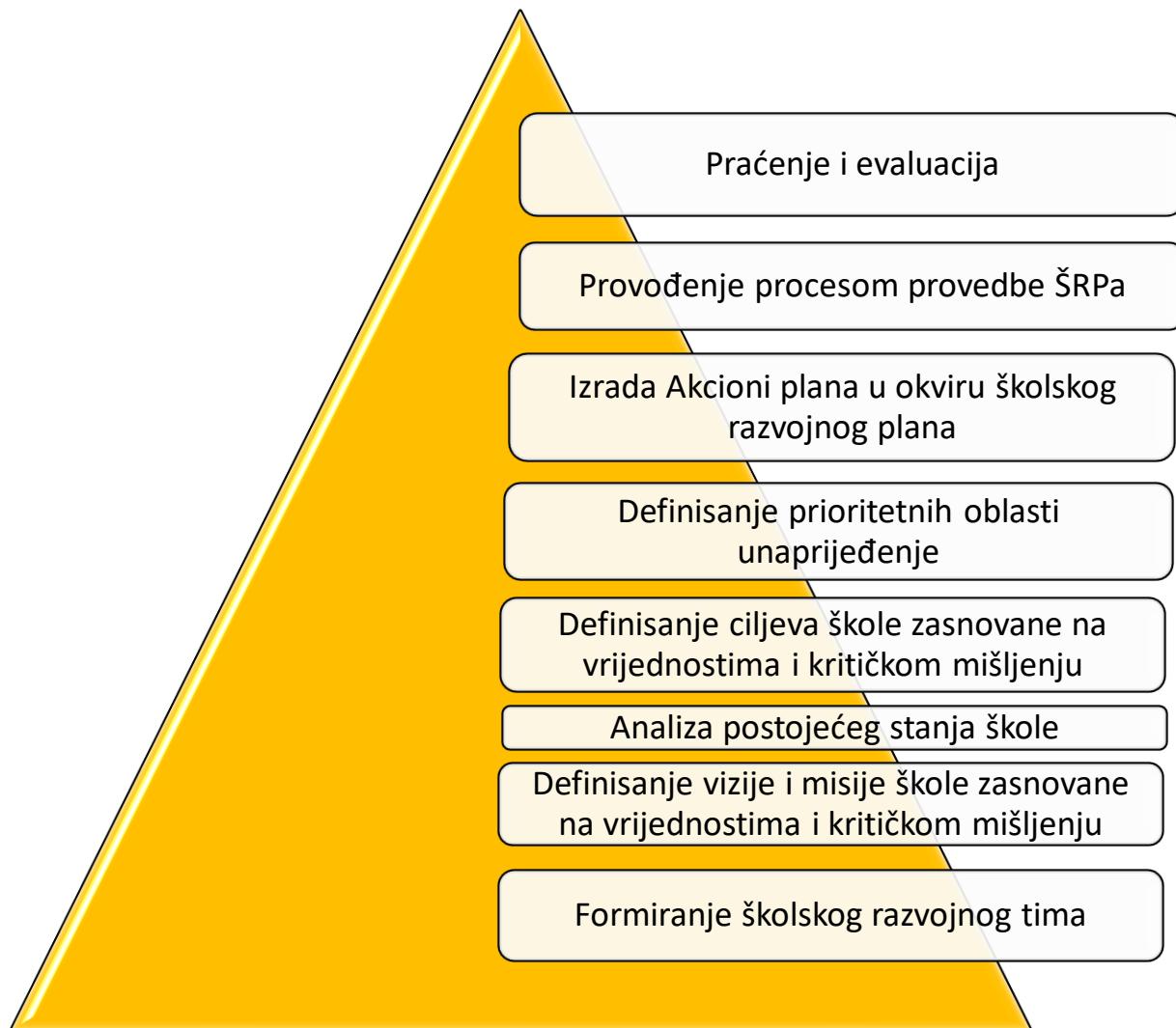
PLANIRANJE

- školama je potreban sistemski pristup planiranju
- škole su veoma složene organizacije
- promjena je najveći izazov za škole
- škole žele ono što je najbolje za svoje đake, osoblje i širu zajednicu

- unapređenje škole
- efikasnost škole
- unapređenje kvaliteta rada u školi
- razvoj ljudskih resursa
- partnerstvo
- efikasnu upotrebu raspoloživih resursa
- upravljanje promjenama

KORACI U KREIRANJU ŠKOLSKOG RAZVOJNOG PLANA

ŠKOLSKI RAZVOJNI TIM

- **Članovi školskog razvojnog tima**

- Direktor škole
- Stručno osoblje škole (Školski Pedagog/psiholog, sekretar škole, Osoba zadužena za pripremu finansijskog plana škole/budžeta škole)
- Nastavno osoblje
- Predstavnik roditelja
- Predstavnik Vijeća učenika/Savjeta učenika
- Predstavnik opštine/lokalne samouprave zadužen za obrazovanje
- Predstavnik lokalne zajednice

- **Priprema tima za proces planiranja**

- Uloge
- Način odlučivanja
- Način rješavanja sporova
- Povjerljivost informacija
- Integracija u zvanične druge dokumente škole

ZAŠTO I KAKO RADITI ANALIZU POSTOJEĆEG STANJA ŠKOLE?

ANALIZA SITUACIJE: ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

- za identifikovanje problema i sticanje uvida u ono što treba promijeniti;
- radi (re)definisanja opravdanosti ciljeva;
- kako bi definisali konkretne aktivnosti koje treba sprovesti da bi se dostigli ciljevi;
- kao polazna tačka u daljem planiranju

ANALIZA STANJA (ŠKOLE I OKRUŽENJA)

Analiza stanja škole i okruženja služi za sagledavanje:

- kapaciteta škole u odnosu na definirani dugoročni cilj i nadležnost škole;
- okruženja u kome škola funkcioniše odnosno mogućnosti da se škola pozicionira u odnosu na trend u lokalnoj zajednici ali i na nacionalne trendove koji mogu imati uticaja na poslove iz nadležnosti škole.

IDENTIFICIRANJE PRIORITETA ZA POBOLJŠANJE KLIME I KULTURE ŠKOLE

Vježba:

- Na osnovu dobivenih rezultata istraživanjem u 4 oblasti izdvojiti 2 prioritetna problema na participativnoj osnovi
- Usaglasiti unutar grupe 1 prioritetni problem za koji će se raditi plan aktivnosti u jednoj školskoj godini

ANALIZA ZAINTERESIRANIH STRANA

- **Krajnji korisnici** (oni koji imaju direktnu korist od usluga koje pruža škola);
- **Ključni partneri** (oni koji na određen način učestvuju, doprinose, utiču ili imaju interes u pružanju usluga krajnjim korisnicima zajedno sa školom).

Ko mogu biti zainteresirane strane?

Učenici; Vijeće učenika, Savjet učenika
Vijeće roditelja/ Savjet roditelja
Školski odbor; Zaposleni u školi
Resorna ministarstva; Stručne institucije; NVO; Sportski klubovi i organizacije;
Akademske institucije; Zdravstvene ustanove
Ustanove socijalne zaštite; Ustanove kulture; Lokalni mediji
Vjerske zajednice
Policija; Javna komunalna preduzeća
Mala i srednja preduzeća

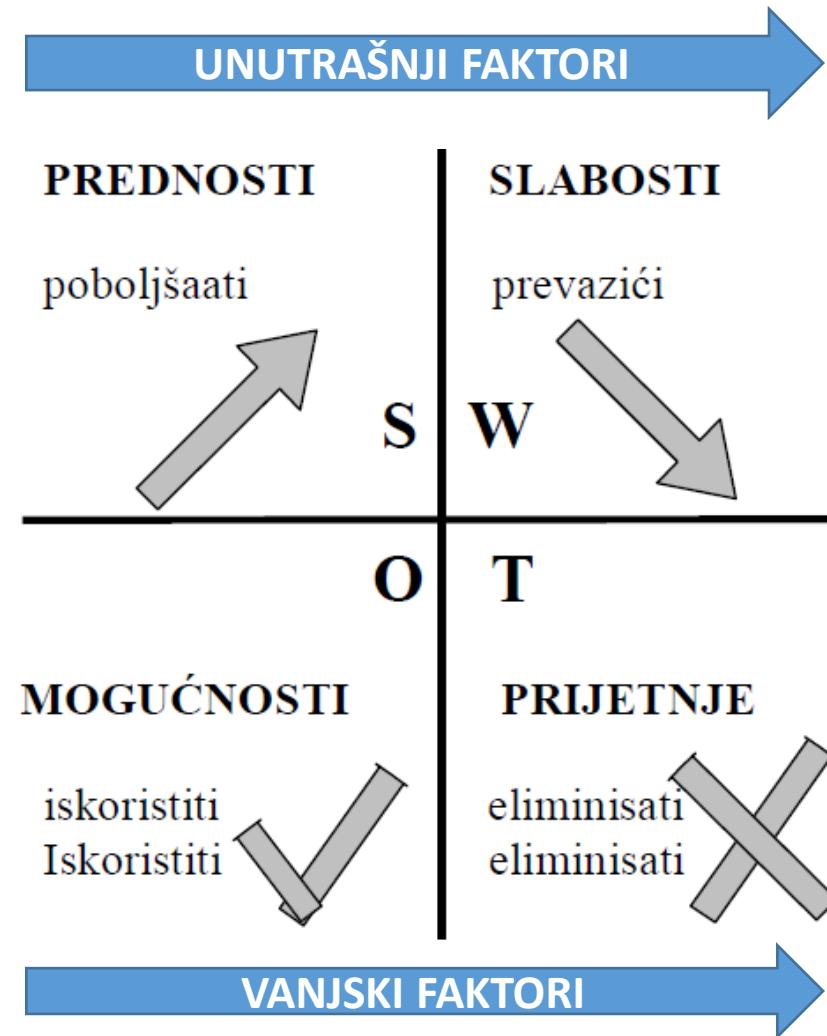
VJEŽBA: ANALIZA ZAINTERESIRANIH STRANA

Zainteresovane strane	Interesi	Ograničenja	Strategije uključivanja
Vijeća/Savjet učenika			
Vijeća/Savjet roditelja			
Nastavnici			
Centar za socijalni rad			
Dom zdravlja			

SWOT ANALIZA

Proces uočavanja
snaga, slabosti, šansi i
opasnosti

Služi za sagledavanje
stanja i perspektiva
škole i stanja okruženja
u kome škola
funkcioniše.

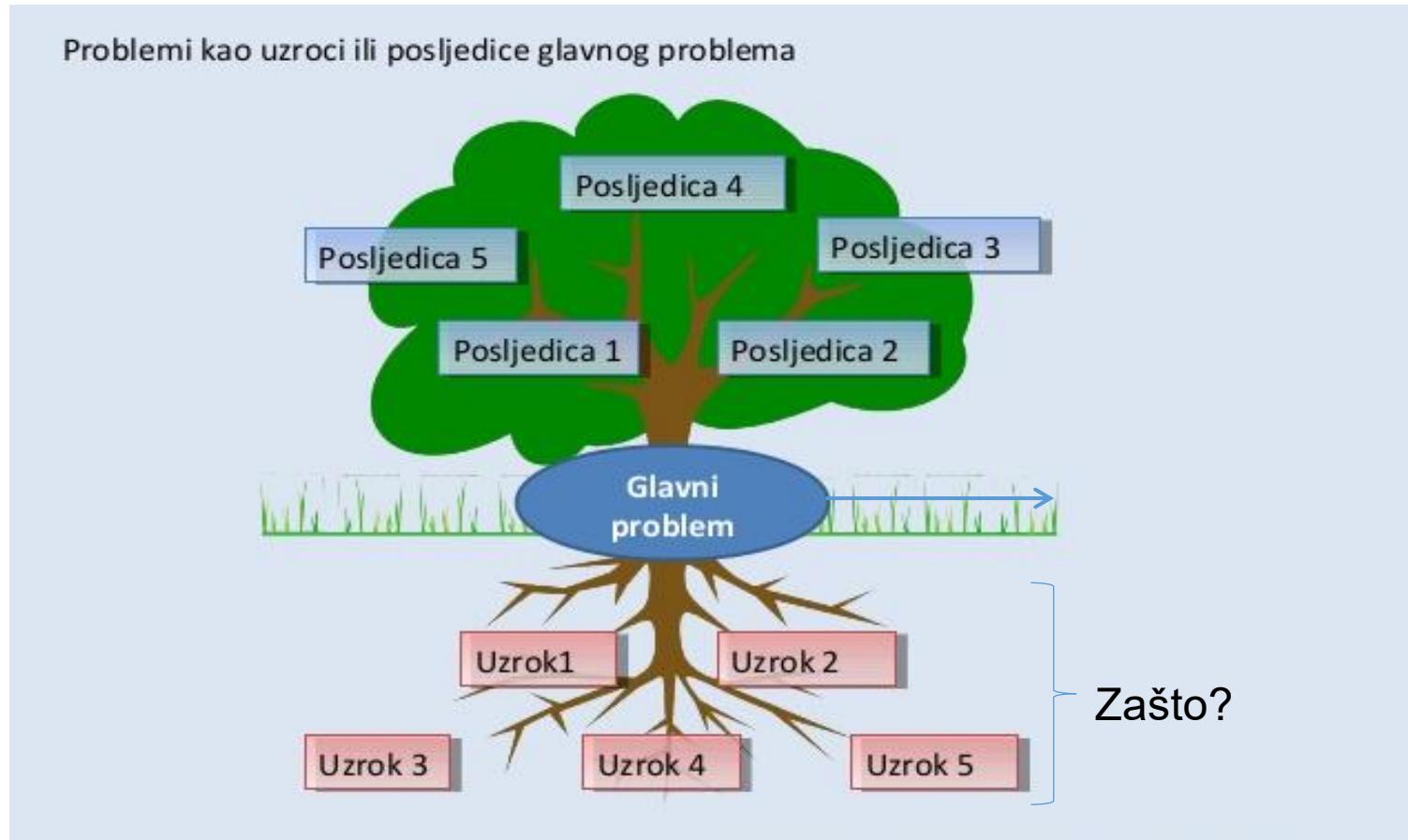
SWOT ANALIZA
Kako što bolje razumjeti
situaciju?

• VJEŽBA: SWOT ANALIZA

PREDNOSTI/SNAGE (Navesti unutrašnje prednosti)	SLABOSTI (navesti unutrašnje slabosti)
<p>Ovo polje se odnosi na sve ono u čemu ste dobri i sve ono što dobro radite u okviru vaše škole. Navedite faktore koji su prepoznati kao prednost škole, a ti faktori su unutrašnjeg porijekla</p>	<p>Ovo polje se odnosi na sve ono što mislite da loše funkcioniše u školi i na čemu se treba obratiti posebna pažnja prilikom planiranja. Navedite faktore koji štete razvoju škole, a unutrašnjeg su porijekla</p>
MOGUĆNOSTI (navesti mogućnosti iz okruženja) Ovo polje se odnosi na mogućnosti koje okoline pruža, a koje je moguće iskoristiti u daljem procesu razvoja škole. Navedite faktore koji mogu da pomognu u radu škole i spoljašnjeg su porijekla	PRIJETNJE (navesti prijetnje iz okruženja) Ovo polje se odnosi na prepreke koje se pojavljuju u radu škole a uzrokovane su uticajima spoljne sredine. Navedite faktore koji štete budućem razvoju škole, a spoljašnjeg su porijekla

ANALIZA PROBLEMA (DRVO PROBLEMA)

Analiza problema preduslov je za pravilno određivanje ciljeva, a samim time i preduslov za uspješno njegovo dostizanje.

IZRADA AKCIONOG PLANA

Elementi Akcionog plana:

1. Oblast u kojoj je identificiran prioritetni problem
2. Ciljevi koji se žele postići
3. Metode i aktivnosti kojima će se cilj postići
4. Neophodni resursi
5. Vremenski okvir
6. Odgovorna osoba
7. Mjerljivi pokazatelji ostvarivanja cilja

ŠTA JE OPŠTI CILJ?

Dugoročni cilj škola formuliše se kao željeno promenjeno stanje u školi.

Prilikom formulisanja dugoročnog cilja škole, moraju se uzeti u obzir: strateški ciljevi obrazovanja, lokalni strateški planovi, ciljevi formulisani u okviru resornih strategija i nadležnosti škole. Vremenski horizont za dugoročni cilj je 3-5 godina.

Obezbijediti potpuni partnerski odnos i otvorenu saradnju sa svim akterima iz okruženja i šire

AKCIJONI PLAN ŠKOLSKOG RAZVOJNOG PLANA

Kako i na osnovu čega definisati ciljeve?

- uzimanja u obzir rezultata analiza
- vođenje principom M.U.D.R.O.
- provjera da li su ciljevi razvrstani po hronološkom i logičkom slijedu
- vođenje računa o tome da je odgovornost za realizaciju cilja u nadležnosti škole

Mjerljiv: Možete li procijeniti napredak?

Uokviren vremenski: Koji je rok za ostvarivanje cilja?

Dostizan: Je li taj cilj trenutno unutar vašeg dosega?

Relevantan: Je li vaš cilj relevantan za ono čemu težite?

Određen: Znate li točno što sve taj cilj uključuje?

Stvaranje efikasnih mehanizama saradnje između škole i roditelja u cilju povećanja uključenosti roditelja u rad škole za 10% do kraja školske 2020/21. godine.

AKTIVNOSTI - REZULTATI

- Da bi se ostvarili ciljevi neophodno je osmisliti **aktivnosti** koje će dovesti do željenog rezultata, čiji će skup u konačnici dovesti do ostvarenja željenog cilja.
- **Aktivnosti su niz zadataka koje treba obaviti kako bi se postigao specifični cilj/zadatak.**
- Provesti 4 radionice sa roditeljima u svrhu njihovog informisanja o pravima i obavezama te definisale oblasti saradnje u koje se roditelji mogu uključiti.
- Organizirati dane otvorenih vrata u kojima roditelji imaju aktivnu ulogu voditelja aktivnosti.
- Obezbijediti „kutak za roditelje“ u kojem roditelji osmišljavaju aktivnosti i pozivaju članove lokalne zajednice prema potrebi.

VJEŽBA: KARTICE (CILJEVI I AKTIVNOSTI)

INDIKATORI - POKAZATELJI USPJEHA

Indikatori su pokazatelji, markeri, činjenice, informacije, mjerila, koji služe da se ciljevi i očekivani rezultati plana opišu na operativno mjerljiv način.

Formulišu se kao odgovor na pitanja:

- Kako ćemo saznati da li se ono što smo planirali zaista i ostvaruje ili ne?
- U kojoj se meri ostvaruje?

120 roditelja informisano o svojim pravima i obavezama

Definisane 3 oblasti saradnje sa roditeljima

Provedene 2 radionice u kojima su roditelji bili voditelji aktivnosti

Otvoren kutak za roditelje

Predstavnik centra za socijalni rad održao predavanje „Prava manjina“ u kutku za roditelje

TABELA AKCIONOG PLANA

VJEZBA

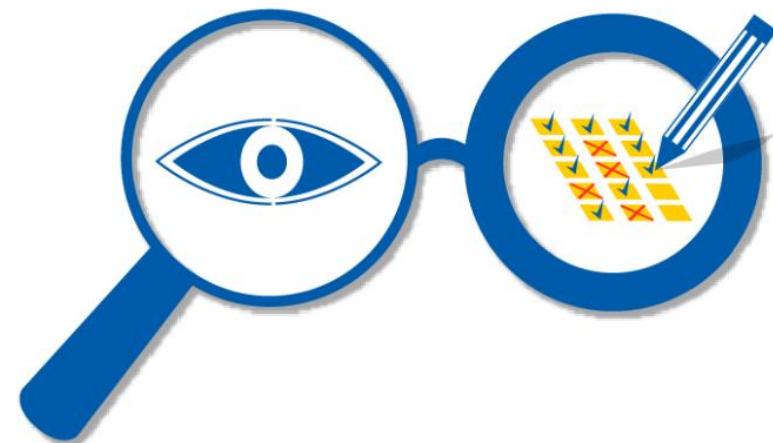
AKCIONI PLAN 2019 – 2020.

Prioretet 1:

Opšti cilj (rezultat koji želimo postići):

	Trenutno stanje Od cega polazimo?	Aktivnosti i metode Šta cemo poduzeti?	Zaduženja Ko?	Rokovi Kada?	Potrebni resursi Šta nam je potrebno?	Pokazatelji uspješnosti Šta ce ukazivati da smo postigli cilj?	Nacin pracenja i dokumentovanja? Kako cemo bilježiti napredovanje?
Specificni cilj 1							
Specificni cilj 2							

M&E PROVOĐENJA ŠRP - AKCIONOG PLANA

MONITORING I EVALUACIJA PROVEDBE ŠKOLSKOG RAZVOJNOG PLANA

Cilj monitoringa i evaluacije provedbe školskog razvojnog plana je da se sistematski prikupljaju podaci, prati i nadgleda proces njegove implementacije i procjenjuje uspjeh razvojnog plana sa stanovišta dostizanja utvrđenih strateških i prioritetnih ciljeva.

- Da li se planirane aktivnosti sprovode i da li se resursi efektivno raspoređuju i koriste?
- Da li su efekti-rezultati aktivnosti u odnosu na uložene resurse?
- Da li je postignut napredak u ostvarivanju svrhe: misije i strateških ciljeva strategije?
- Uočavanja uticaja razvojnog plana na učenike, roditelje, nastavnike i lokalnu zajednicu

MONITORING I EVALUACIJA PROVEDBE ŠKOLSKOG RAZVOJNOG PLANA

Monitoring provedbe školskog razvojnog plana predstavlja **način provjere** i utvrđivanja da li se plan ostvaruje i koliko dobro se ostvaruje kako bi se odmah preduzele neophodne aktivnosti u cilju **korekcije**.

Procesom **evaluacije** procjenjuje se **opseg** do kojeg je bilo moguće postići odnosno realizovati **ciljeve**, navedene u svakoj od prioritetnih oblasti razvoja: u potpunosti, djelimično ili bez značajnijeg ostvarenja.

Ishod evaluacije je **osnov daljeg unapređivanja** i izrade sljedećeg ciklusa planiranja razvoja.

PRIKUPLJANJE PODATAKA U TOKU M&E

Za uspješno obavljanje monitoringa i evaluacije implementacije Školskog razvojnog plana mogu se koristiti standardni alati za prikupljanje podataka:

- kvalitativni (intervjui, grupni razgovori/diskusije, FG)
- kvantitativni (upitnici, ankete, testovi...)
- neposredni uvid u dokumentaciju, zapisnike i protokole, uvid u rad učenika, procesom posmatranja

Koordinator aktivnosti monitoringa i evaluacije je direktor u saradnji sa Školskim razvojnim timom koji vrši izbor indikatora i tehnike za njihovo mjerjenje.

PRAĆENJE PROVEDBE I PRAĆENJA ŠKOLSKOG RAZVOJNOG PLANA

